

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ การศึกษาภาวะซึมเศร้าและพฤติกรรมการเผชิญ
ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ในพื้นที่การศึกษาเขต 1 อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2549

ผู้เขียน

นางสาวทศวรรณ อินทะสร้อย

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สถิติประยุกต์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์วิยะดา ต้นวัฒนากุล ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ปรีชา ล่ามช้าง กรรมการ

บทคัดย่อ

ภาวะซึมเศร้าเป็นปัญหาสุขภาพจิตที่พบได้ในบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ทั้งในบุคคลปกติ ผู้ที่ป่วยทางกาย และ ผู้ป่วยจิตเวช โดยเฉพาะในวัยรุ่น ภาวะซึมเศร้าจัดเป็นปัญหาที่สำคัญ ในงานวิจัยนี้ จึงทำการศึกษาภาวะซึมเศร้าและพฤติกรรมการเผชิญปัญหา รวมถึงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลพื้นฐานและพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่การศึกษาเขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2549 การศึกษาครั้งนี้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบมีชั้นภูมิโดย กำหนดชั้นภูมิเป็น กลุ่มโรงเรียน โรงเรียน และ แผนการเรียน ได้ตัวอย่างนักเรียนจำนวน 450 คน จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด 3502 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การประมาณค่า สัดส่วน การทดสอบค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ปัจจัยหลักเชิงกลุ่ม การวิเคราะห์ความสัมพันธ์คาโนนิคัล ไม่เชิงเส้น การวิเคราะห์ถดถอยเชิงกลุ่ม การวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกแบบทวิ และการวิเคราะห์แบบจำลองลอกเชิงเส้น

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีบิดา – มารดา อยู่ด้วยกัน พักอาศัยที่บ้านตนเอง สภาพการเงินของครอบครัวตามการรับรู้ของนักเรียน มีเงินเหลือเก็บ นักเรียนมีภาวะซึมเศร้าระดับ

มากและรุนแรงร้อยละ 23.13 เมื่อเทียบกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด เมื่อมีปัญหา นักเรียนส่วนใหญ่ เลือกใช้พฤติกรรมในการเผชิญปัญหา คือดูโทรทัศน์/ฟังวิทยุ/ดูภาพยนตร์ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมต่างๆของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สามารถจัดได้เป็น 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยภาวะซึมเศร้า และ ปัจจัยพฤติกรรมการเผชิญปัญหา โดยมีความสัมพันธ์โดยรวม เป็น 0.864 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลจัดทั้ง 3 เซท คือ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน สภาวะทางอารมณ์ และพฤติกรรมการเผชิญปัญหา โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั้ง 3 เซทเป็น 0.432

ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าระดับภาวะซึมเศร้าของนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนรัฐบาลกับกลุ่มโรงเรียนเอกชนไม่แตกต่างกัน นักเรียนชายและหญิงมีภาวะซึมเศร้าแตกต่างกัน แต่นักเรียนแผนการเรียนสายวิทย์และแผนการเรียนสายศิลป์ มีภาวะซึมเศร้าไม่แตกต่างกัน ตัวแปรที่มีผลต่อความคิดฆ่าตัวตาย ของนักเรียน ได้แก่ ระดับภาวะซึมเศร้า การเคยคิดทำร้ายตนเอง บรรยากาศภายในบ้าน สภาพการเงินของนักเรียน เพศ และ ที่พักอาศัย ในการพยากรณ์จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความคิดในการฆ่าตัวตาย (THINK_SU) จากระดับภาวะซึมเศร้า (DEPRESS) และ เพศ (SEX) นักเรียนส่วนใหญ่มีภาวะซึมเศร้าในระดับปกติ นักเรียนชายที่มีภาวะซึมเศร้าระดับมากและรุนแรง มีความคิดฆ่าตัวตาย คิดเป็นร้อยละ 5.49 เมื่อเทียบกับตัวอย่างนักเรียนชายทั้งหมด และนักเรียนหญิง มีภาวะซึมเศร้าระดับมากและรุนแรงที่มีความคิดฆ่าตัวตาย คิดเป็นร้อยละ 13.28 เมื่อเทียบกับตัวอย่างนักเรียนหญิงทั้งหมด นักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าระดับมากและรุนแรง ที่มีความคิดฆ่าตัวตาย คิดเป็นร้อยละ 11.11 เมื่อเทียบกับตัวอย่างนักเรียนทั้งหมด และพบว่า นักเรียนหญิงที่เคยคิดฆ่าตัวตายจะมีมากกว่านักเรียนชายที่เคยคิดฆ่าตัวตาย ถึงร้อยละ 7.11 ตามแบบจำลอง

$$\text{ความถี่คาดหวัง} = \text{ค่าคงที่} + \text{THINK_SU} + \text{THINK_SU} * \text{DEPRESS} + \text{THINK_SU} * \text{SEX}$$

Research Title A Study on the Depression Status and Behavior for Coping with Problems of Mathayomsuksa 6 Students in Educational Region 1, Mueang District, Chiang Mai Province in the Academic Year 2006

Author Miss Thatsawan Inthasoi

Degree Master of Science (Applied Statistics)

Research Advisory Committee

Assoc. Prof. Wiyada Tanwatanagul

Chairperson

Assoc. Prof. Preecha Larmchang

Member

ABSTRACT

Depression is a mental health problem that could happen to anyone ,even in a normal person , physically ill and psychiatric patient , especially in the adolescence. Depression is one of significant problem. This research studies on depression status and behavior for coping with problems of Mathayomsuksa 6 students in educational region 1, Mueang district, Chiang Mai province in the academic year 2006.This research was sampled by stratified sampling method and the strata was divided into types of school , school and study field. The population of this study was 3,502 of Mathayomsuksa 6 students , 450 students were sampled. The data was analyzed by using proportion estimation, mean test, categorical principal component analysis, nonlinear canonical correlation analysis, categorical regression, binary logistic regression and log linear model analysis.

The result indicated that most students had parents living together, lived in their own house and knew the family economics and their savings. Considering depression, a sum of moderately severe and severe depression was 23.13 % .Their coping behavior included relaxing

by watching TV/listening to radio and watching movies. Correlation between behaviors could be divided into 2 factors, depression factor and coping behavior factor. The cronbach's Alpha coefficient of these variables was 0.864 .The canonical correlation among 3 sets of data i.e. basic information, depression and coping behaviors was 0.432

At 0.05 significant level .The depression level of student in government schools and private schools were not different in average .The levels of depression in male students and female students were different but depression levels of students in science/mathematics and language program were not. The variables effects of suicidal idea in student were depression level, feelings of self harm, family relationships, sex , residence and student income. Predictions were made for the number of Mathayomsuksa 6 students who had suicidal idea (THINK_SU) by using depression level(DEPRESS) and sex(SEX) ,the study found that , male students who had moderately severe and severe depression level with suicidal idea was 5.49% .However female students who had moderately severe and severe depression level with suicidal idea was 13.28% . Total number of students who had moderately severe and severe depression level with suicidal idea was 11.11% .Female students had suicidal idea 7.11% more than male. Predicted equation is as presented below.

$$\text{Expected frequency} = \text{Constant} + \text{THINK_SU} + \text{THINK} * \text{DEPRESS} + \text{THINK_SU} * \text{SEX}$$